

Karitas

TEDEN KARITAS, 21. 11. – 27. 11. 2022

SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO

Gradivo za poživitev dobrotelnosti in spodbuda k solidarnosti

SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO

GRADIVO ZA NEDELJO OB SVETOVNEM DNEVU UBOGIH IN GRADIVO OB TEDNU KARITAS ZA POŽIVITEV DOBRODELNOSTI TER SPODBUDA K SOLIDARNOSTI

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

Uredila: Mojca Kepic

Avtorji: Nives Felić, Mojca Kepic, Tomaž Kodrič, Jožica Ličen, Roman Vučajnk, Oksana Magur, Tatjana Rupnik, Jure Sojč, Peter Tomažič

Lektorirali: Marta Novak

Fotografija na naslovnici: Tatjana Splichal

Oblikovanje in tisk: Antus d.o.o., Jesenice

Naklada: 1500 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Ljubljana, oktober 2022

*Dokler torej še utegnemo, delajmo dobro vsem.
(Gal 6, 10)*

**SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO
TEDEN KARITAS
21. 11. – 27. 11. 2022**

SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO

Pred dnevi sem se pogovarjal z zakoncema, ki živita sama in imata velik sadovnjak. Pripovedovala sta, da imata letos zelo veliko jabolk in da vse zrežeta ter predelata. Ker to delata skupaj, je prijetno in mnogo hitreje. Če bi delal en sam, bi kmalu izgubil vso voljo. Podobno izkušnjo so imeli nekoč na kmetijah pri ličkanju, obrezovanju repe, pletju korenja, košnji ali obnovi cerkvenih stavb. Delo, ki je bilo celo mučno, neskončno ali zelo težko, je v skupini postalo prijetno in družabno. Podobno je tudi s pripravo lesa za kurjavo, kjer je tudi potrebno skupinsko in – če se le da – tudi medgeneracijsko delo v družini. Prav tak motiv letos predstavlja vodilno sliko Tedna Karitas in Klica dobrote.

Torej **delajmo skupaj**, ker en sam ne zmore vsega, ker en sam lahko v preizkušnji obupa, ker ima več ljudi več znanj in talentov. In nenazadnje, ker smo ljudje bitja skupnosti in smo **skupaj v veselju**. Šele z drugimi ljudmi je naše življenje polno in osmišljeno, pa naj gre za mladega ali starega človeka. Jezus sporoča: »kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi.« Daje nam jasno navodilo, da naj vero in konkretno ljubezen živimo med seboj, povezani v skupnosti. Iz vere in ljubezni pa rastejo sadovi. Tako iz molitve, pogovora in iskanja rešitev prehajamo v aktivnosti. Tudi v Karitas in nasploh v župnijah smo najprej hvaležni za vse, ki že sodelujejo in prostovoljno delajo na številnih področjih. Ves čas potrebujemo nove pridne, srčne in vztrajne sodelavce, ki bi znali vsaj eno uro na teden posvetiti konkretnemu delu za druge, **za skupno dobro**.

Med nami so vedno ljudje v različnih stiskah: materialnih, duševnih, zdravstvenih, duhovnih, v osamljenosti, na morebitnih stranpoteh in v kombinacijah vsega tega. Potrebujejo upanje, ki prihaja po Bogu preko nas – ljudi. Iz našega srca, besed in dejanj lahko pride pomoč za vse ranjene, odrinjene in zapuščene. Tudi njih lahko povabimo k skupnemu delu. **Skupaj pa pomeni sodelovanje** tudi z različnimi ustanovami v lokalni skupnosti ter z vsemi skupinami v župniji. Velikokrat bomo presenečeni, saj se bodo osebno povabljeni skoraj gotovo odzvali. Tako bomo **Božje kraljestvo v malem gradili že kar tukaj na zemlji.**

Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

**Gradivo za 33. nedeljo med letom
za 6. svetovni dan ubogih**

Tihožitje
Pavel Ščurk

POSLANICA NJEGOVE SVETOSTI PAPEŽA FRANČIŠKA

za 6. svetovni dan revnih

13. november 2022, 33. navadna nedelja

Zaradi vas je Kristus postal ubog (prim. 2 Kor 8,9)

1. »Jezus Kristus je ... zaradi vas postal ubog«. (prim. 2 Kor 8,9) S temi besedami apostol Pavel nagovarja prve kristjane iz Korinta, da bi jih opogumil pri njihovih prizadevanjih za solidarnost do bratov in sester v stiski. Svetovni dan ubogih letos prihaja kot zdrav izziv, ki nam pomaga, da se ozremo na svoj način življenja in številne oblike revščine okoli nas.

Pred nekaj meseci se je svet počasi pričel reševati iz viharja pandemije. Kazali so se znaki gospodarskega okrevanja. To bi lahko koristilo milijonom ljudi, ki so bili zaradi izgubljene službe pahnjeni v revščino. Prikazal se je košček modrega neba. Ni zmanjšal naše žalosti ob izgubi najdražjih, obljubljal pa nam je vrnitev k neposrednim medčloveškim odnosom ter ponovnemu druženju brez nadaljnjih prepovedi in omejitev. Sedaj pa se je na obzorju pojavila nova katastrofa, ki našemu svetu vsiljuje povsem drugačen scenarij.

Regionalnim vojnām, ki že leta terjajo številne žrtve in uničenje, se je sedaj pridružila še vojna v Ukrajini. A tukaj je situacija še bolj kompleksna, zaradi neposredne vpletenosti »velesil«, ki v nasprotju z načelom samoodločanja ljudstva želijo vsiliti svojo lastno voljo. Ponovno se uprizarjajo tragični scenariji. Vzajemne izsiljevalske zahteve nekaterih mogotcev znova dušijo glas človeštva, ki kliče po miru.

2. Kako gromozansko revščino povzroča nesmiselnost vojne! Kamor koli pogledamo, lahko vidimo, kako nasilje prizadene nemočne in ranljive. Pomislimo na deportacijo tisočih ljudi, predvsem mladih fantov in deklet, ki so jim pretrgali korenine in jim vsilili drugo identiteto. Za današnji čas so ponovno zelo aktualne besede psalmista, ko je razmišljal o uničenju Jeruzalema in izgnani hebrejski mladini: »Ob rekah Ba-

bilona, tam smo sedeli in jokali, ko smo se spominjali Siona. Na vrbe v njegovi sredi smo obesili svoje citre. Kajti tam so naši osvajalci zahtevali od nas besede pesmi, naši mučitelji veselo rajanje [...] Kako bi mogli peti Gospodovo pesem na tuji zemlji?» (*Ps 137, 1-4*).

Na milijone žensk, otrok in starejših se je prisiljeno soočiti z nevarnostjo bombardiranja. Da bi našli varnost, kot razseljene osebe iščejo zatočišče v sosednjih državah. Koliko drugih pa ostaja na vojnih območjih, kjer vsak dan živijo v strahu in jim primanjkuje hrane, vode, zdravstvene oskrbe, predvsem pa naklonjenosti soljudi? V takšnih situacijah se razum zamegli. To občutijo nešteti preprosti ljudje, tako tisti, ki končajo v stiski, kot številni drugi. Kako naj primerno odgovorimo na to situacijo ter prinesemo olajšanje in mir vsem tem ljudem v primežu negotovosti in nestabilnosti?

3. V tako zelo konfliktni situaciji praznujemo šesti svetovni dan ubogih. Povabljeni smo, da pomislimo, k čemu nas vabi apostol, ter tako svoj pogled usmerimo v Jezusa, ki je bil »bogat ... pa je zaradi [nas] postal ubog, da bi [mi] obogateli po njegovem uboštvu« (prim. *2 Kor 8,9*). Med svojim obiskom v Jeruzalemu se je Pavel srečal s Petrom, Jakobom in Janezom, ki so ga pozvali, naj ne pozabi na uboge. Jeruzalemska skupnost je doživljala velike stiske zaradi pomanjkanja hrane v državi. Apostol se je nemudoma lotil zbiranja pomoči revnim. Kristjani iz Korinta so bili zelo razumevajoči in pripravljeni pomagati. Na Pavlovo prošnjo so vsak prvi dan v tednu zbirali, kar so lahko prihranili, in vsi so bili zelo radodarni.

Od tistega časa dalje vsako nedeljo med obhajanjem svete evharistije delamo enako: zbiramo svoje darove, da lahko skupnost poskrbi za potrebe ubogih. To je nekaj, kar smo kristjani od nekdaj počeli z veseljem in občutkom odgovornosti ter tako poskrbeli, da nobenemu od naših bratov in sester ni primanjkovalo osnovnih življenjskih potrebščin. Potrditvev tega najdemo pri sv. Justinu, mučencu, ki je v drugem stoletju pisal cesarju Antoninu Piju in mu opisal, kako kristjani praznujejo nedeljo. Z njegovimi besedami: »Ob nedeljah imamo skupno srečanje za

vse naše člane, ne glede na to, ali živijo v mestu ali na obrobju. Beremo spomine apostolov in spise prerokov, kolikor čas to dopušča. [...] Vsem prisotnim razdelimo obhajilo, diakoni pa ga odnesejo tistim, ki so odsotni. Premožnejši lahko, če želijo, prispevajo svoj dar ter sami določijo znesek. Zbrane darove skrbno hrani duhovnik in z njimi pomaga sirotam, vdovam ter vsem, ki so iz kakršnega koli razloga v stiski, pa naj bo to, ker so bolni, v ječi ali daleč od doma. Z eno besedo, skrbimo za vse pomoči potrebne.« (Prva apologija, LXVII, 1–6)

4. Kar zadeva skupnost v Korintu, je njihova zavzetost po začetnem izbruhu navdušenja pričela upadati in pobuda, ki jim jo je dal apostol, je deloma izgubila svoj zagon. Zato jim je Pavel pisal ter jih iz srca prosil, naj ponovno pričnejo z zbiranjem darov, »da bo dobri volji, ki ste jo pokazali z odločitvijo, sledilo tudi dejanje iz tega, kar imate.« (2 Kor 8,11)

V tem času razmišljam o radodarnosti, ki je v zadnjih letih vodila celotno prebivalstvo, da je odprlo svoja vrata ter pozdravilo na milijone vojnih beguncev z Bližnjega vzhoda, osrednje Afrike in zdaj Ukrajine. Družine so odprle svoje domove ter tako ustvarile prostor za druge družine. Mnoge skupnosti so radodarno sprejele številne ženske in otroke, da bi jim omogočile dostojno življenje, ki jim pripada. Toda dlje ko konflikti trajajo, bolj obremenjujejo so njihove posledice. Ljudje, ki so izkazali svoje gostoljubje, si čedalje težje prizadevajo za pomoč. Družine in skupnosti se čutijo obremenjene zaradi razmer, ki že spominjajo na izredno stanje. V tem trenutku se ne smemo prestrašiti, ampak moramo obuditi našo prvotno spodbudo. Delo, ki smo ga začeli, moramo z enakim čutom odgovornosti tudi dokončati.

5. Prav to je solidarnost: da delimo tisto malo, kar imamo, s tistimi, ki nimajo ničesar, tako da nihče ne ostane praznih rok. Občutek za skupnost in občestvo kot način življenja se krepí in čut za solidarnost zori. Ne smemo pozabiti, da so nekatere izmed teh družin zadnja desetletja znatno povečale svoje gmotno stanje ter da živijo v varnih razmerah. To je pozitiven rezultat, ki so ga dosegle zasebne pobude in spodbujanje gospodarske rasti ter konkretne pobude za podporo družinam in druž-

beno odgovornost. Prednosti, kot so varnost in stabilnost, lahko sedaj delimo s tistimi, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove in domovino, da bi našli varnost in preživel. Kot člani civilne družbe še naprej podpirajmo vrednote, kot so svoboda, odgovornost, bratstvo in solidarnost. Kot kristjanom naj nam bodo vera, upanje in ljubezen bistvo našega življenja in delovanja.

6. Zanimivo je, da apostol kristjanov ne želi prisiliti, da bi bili dobrodelni: »Tega ne pravim kot ukaz.« (2 Kor 8,8) Namesto tega pa bi Pavel rad »preveril tudi pristnost [njihove] ljubezni« ob gorečnosti za pomoč ubogim (ibid.). Vsekakor je Pavlova spodbuda prišla iz potrebe po konkretni pomoči. A njegova želja je veliko globlja. Korinčane prosi, naj zbirajo darove, da bo to v znamenje ljubezni – ljubezni, ki nam jo je pokazal sam Jezus. Z eno besedo: k radodarnosti do ubogih nas najmočnejše spodbuja zgled Božjega Sina, ki je želel postati ubog.

Apostol tudi jasno pove, da je ta Kristusov zgled uboštva v resnici milost: »milost našega Gospoda Jezusa Kristusa.« (2 Kor 8,9) Le če to sprejmemo, lahko svoji veri damo konkreten in stalen izraz. Nauk celotne Nove zaveze je glede tega enoten. Pavlov nauk odzvanja v besedah apostola Jakoba: »Postanite uresničevalci besede in ne le poslušalci, ki sami sebe varajo. Če je namreč kdo poslušalec besede, ne pa njen uresničevalec, je podoben človeku, ki ogleduje svoj rojstni obraz v zrcalu; pogleda se, a odide in takoj pozabi, kakšen je bil. Človek pa, ki pozorno motri popolno postavo svobode in vztraja in ne postane pozabljen poslušalec, temveč njen dejaven uresničevalec, bo blažen v svojem delovanju.« (Jak 1, 22-25)

7. Ko gre za uboge, besede ne štejejo. Šteje to, da zavijamo rokave, se neposredno vključimo in s tem udeležimo svojo vero. To mora storiti vsak sam. Včasih pa se v nas prikraje nekakšna površnost, zaradi katere se pričnemo vesti protislovno, postajamo pa tudi ravnodušni do ubogih. Zgodi se tudi, da nekateri kristjani zaradi prevelike navezanosti na denar ostajajo ujeti v slabo porabo svojih dobrin in bogastva. Te situacije razkrivajo šibko vero in krhko, kratkovidno upanje.

Vemo, da težava ni v denarju, saj je denar del našega vsakdanjega življenja. To je težava nas kot posameznikov in naših odnosov v družbi. Bolje rečeno, razmisliti moramo o vrednosti, ki jo pripisujemo denarju. Nikakor ne sme postati absolutni in najvišji cilj našega življenja. Navezanost na denar nam onemogoča, da bi vsakdanje življenje videli v realni luči. Zastira nam pogled in nas slepi, da ne opazimo potreb drugih. Za kristjana in za občestvo ni hujšega kot to, da postane zaslepljen z bogastvom, kar ga priklene k izkrivljenemu pogledu na življenje.

Ne gre torej za to, da bi k ubogim pristopali s »potrošniško miselnostjo«, kot se pogosto dogaja, ampak za to, da poskrbimo, da nikomur ne manjka tisto, kar najbolj potrebuje. Ne rešuje nas aktivizem, ampak iskrena in velikodušna skrb, s katero pristopamo do ubogega kot brata ali sestre, ki steguje roko in nam pomaga, da se otresemo otopelosti, v katero smo zapadli. Zato »nihče ne sme reči, da ne more biti blizu ubogim, ker se mora zaradi svojega načina življenja osredotočati na druga področja. To je izgovor, ki ga pogosto lahko slišimo v akademskih, poslovnih, poklicnih in celo cerkvenih krogih [...] Nihče ne sme misliti, da njega skrb za uboge in socialno pravičnost ne zadeva.« (*Evangelii Gaudium*, 201) Nujno moramo najti nove rešitve, ki bodo lahko presegle pristop družbenih politik, zasnovanih kot »politika za revne, vendar nikoli z revnimi in nikoli od revnih, še manj pa kot del projekta, ki združuje ljudi.« (*Fratelli Tutti*, 169) Namesto tega moramo posnemati apostola, ki piše Korinčanom: »Ne gre namreč za to, da bi drugi dosegli olajšanje, vi pa bi živeli v stiski. Za enakost gre.« (2 Kor 8,13)

8. Obstaja paradoks, ki ga, tako kot v preteklosti, tudi danes težko sprejemamo, saj je v nasprotju z našim človeškim načinom razmišljanja: da obstaja oblika revščine, zaradi katere lahko obogatimo. Pavel želi s sklicevanjem na »milost« Jezusa Kristusa potrditi sporočilo, ki ga on sam oznanja. To sporočilo govori o tem, da pravo bogastvo ni v kopičenju »zakladov na zemlji, kjer uničujeta molj in rja in kjer tatovi vlamljajo in kradejo« (Mt 6,19), ampak v vzajemni ljubezni, ki nas vodi, da prenašamo bremena drug drugega tako, da nihče ni zapostavljen ali izključen. Občutek šibkosti in omejenosti, ki smo ga občutili v zadnjih

letih, in zdaj tragedija vojne s svojimi posledicami svetovnih razsežnosti nas morata naučiti ene ključne stvari: na tem svetu nismo samo zato, da preživimo, ampak da živimo dostojno in srečno življenje. Jezusovo sporočilo nam kaže pot in daje vedeti, da obstaja uboštvo, ki ponižuje in ubija, ter drugo uboštvo, Kristusovo lastno uboštvo, ki nas osvobaja in nam prinaša mir.

Uboštvo, ki ubija, je beda, hči krivice, izkoriščanja, nasilja in nepravilne razdelitve sredstev. To je brezupna in neizprosna revščina. Vsiljuje jo kultura zavrženja, ki ne ponuja niti obetov za prihodnost niti poti za pobeg. To je beda, ki ljudi ne pahne le v skrajno materialno revščino, ampak razjeda tudi duhovno razsežnost. Čeprav je ta pogosto spregledana, je še vedno prisotna in pomembna. Ko je edini zakon izkupiček denarja ob koncu dneva, nas prav nič na zadržuje, da ne bi drugih preprosto videli kot predmetov, ki jih lahko izkoriščamo. Drugi ljudje so tako le sredstvo za doseg cilja. Pravične plače ali pravičnega delovnika ni več, pojavijo pa se nove oblike suženjstva. Vanje se ujamejo ljudje brez drugih možnosti. To zastrupljujočo krivico so prisiljeni sprejeti preprosto zato, da se lahko prebijejo skozi življenje.

Na drugi strani pa je uboštvo, ki nas osvobaja. To je uboštvo, ki izhaja iz odgovorne odločitve, da odvržemo vso odvečno težo in se osredotočimo na bistveno. Pri mnogih ljudeh zlahka razberemo pomanjkanje zadovoljstva, ker čutijo, da v njihovih življenjih manjka nekaj pomembnega. Zaradi tega tavajo brez cilja in iščejo pot, v želji, da bi našli nekaj, kar bi jim vrnilo zadovoljstvo. Potrebujejo nekoga, ki bi jih vodil k nepomembnim, ranljivim in ubogim ljudem. Tam bi končno spregledali, kaj zares potrebujejo. Srečanje z ubogimi nam omogoča, da odpravimo svoje mnoge skrbi in prazne strahove ter da pridemo do tistega, kar je v življenju resnično pomembno – do zaklada, ki nam ga nihče ne more ukrasti: do prave, zastonjske ljubezni. Ubogi so, preden postanejo predmet naše miloščine, ljudje, ki nam lahko pomagajo, da se osvobodimo pasti, kot so skrbi in površnost.

Oče in cerkveni učitelj, sv. Janez Krizostom, ki je v svojih spisih izjemno kritičen glede vedenja kristjanov do ubogih, je nekoč zapisal: »Če ne

Nedelja ob svetovnem dnevu ubogih

moreš verjeti, da te uboštvo lahko obogati, pomisli na svojega Gospoda in prenehaj dvomiti. Če ne bi bil ubog, ti ne bi bil bogat. Tukaj je nekaj osupljivega: uboštvo je postalo vir obilnega bogastva. Kar Pavel misli z besedo »bogastvo« [prim. 2 Kor 8,9], je to, da znamo biti pobožni, je očiščevanje grehov, pravica, posvečenje in na tisoče drugih dobrih stvari, ki so nam dane sedaj in vedno. Za vse te stvari se moramo zahvaliti uboštvu.« (Homilija na 2 Kor 17,1).

9. Besede apostola, ki so bile izbrane za temo letošnjega svetovnega dneva ubogih, predstavljajo velik paradoks našega verskega življenja: Kristusovo uboštvo nas bogati. Pavlu je uspelo predstaviti ta nauk, ki ga Cerkev širi in izpričuje skozi stoletja, saj je sam Bog v svojem sinu Jezusu izbral to pot. Ker je Kristus postal ubog za nas, so naša življenja razsvetljena in spremenjena. Pridobijo vrednost, ki je svet ne ceni in je ne more dati. Jezusov zaklad je njegova ljubezen, ki nikogar ne izključuje. Išče vsakogar, še posebno marginalizirane in tiste, ki so prikrajšani za osnovne življenjske potrebščine. Iz ljubezni je odložil slavo in si nadel človeško podobo. Iz ljubezni je postal služabnik, pokoren vse do tega, da je sprejel smrt, smrt na križu (prim. *Fil 2, 6-8*). Iz ljubezni je postal »kruh življenja« (*Jn 6, 35*), da bi vsi lahko imeli, kar potrebujejo in našli hrano za večno življenje. Kakor je bilo Gospodovim učencem težko sprejeti ta nauk (prim. *Jn 6, 60*), tako je tudi nam danes. A Jezusove besede so jasne: če želimo, da življenje zmaga nad smrtjo in da je dostojanstvo rešeno krivic, moramo slediti Kristusovi poti uboštva, deliti svoje življenje iz ljubezni, lomiti vsakdanji kruh s svojimi brati in sestrami, začevši z najmanjšimi izmed njih, tistimi, ki so prikrajšani za najbolj osnovne življenjske potrebščine. Na tak način ustvarjamo enakost, osvobajamo uboge iz njihove bede, bogate iz njihove ničevosti in tako ene kot druge iz njihovega obupa.

10. 15. maja letos sem za svetnika razglasil brata Charlesa de Foucaulda, človeka, ki se je rodil v bogati družini in se je odrekel vsemu, da bi sledil Jezusu ter tako kot on postal ubog brat vsem. Charles je kot puščavnik, najprej v Nazaretu in nato v saharski puščavi, živel v tišini,

molitvi ter vse delil z drugimi kot zgledna priča krščanskega uboštva. Premišljajmo o teh njegovih besedah: »Ne zaničujmo ubogih, majhnih, delavcev. Niso le naši bratje in sestre v Bogu, ampak so tudi tisti, ki v največji meri posnemajo Jezusovo javno življenje. Oni v vsej polnosti predstavljajo Jezusa, Delavca iz Nazareta. So prvorojeni med izvoljenimi, prvi poklicani k Odrešenikovi zibki. Bili so običajni Jezusovi spremljevalci, od njegovega rojstva do smrti. Častimo jih. Častimo v njih podobe Jezusa in njegovih svetih staršev. Vzemimo nase to, [pogoj], kar je tudi Jezus vzel nase. [...] Nikoli ne nehajmo biti revni v vsem, bratje in sestre ubogih, spremljevalci ubogih, najbolj ubogi med ubogimi kot Jezus in tako kot on ljubiti uboge in biti vedno med njimi.« (Komentar Lukovega evangelija, Meditacija 263) ^[1]. Za brata Charlesa to niso bile le besede, ampak konkreten način življenja, da je z Jezusom delil daritev svojega življenja.

Naj bo letošnji svetovni dan ubogih milostni trenutek za nas. Naj nas spodbudi k izpraševanju vesti, tako osebno kot v skupnosti. Vprašajmo se, ali je uboštvo Jezusa Kristusa naš zvesti spremljevalec v življenju.

Rim, Sveti Janez Lateranski, 13. junij 2022, spomin sv. Antona Padovanskega papež Frančišek

Prevod: Lia Mušič

^[1] Meditation No. 263 on Lk 2 :8-20: C. DE FOUCAULD, *La Bonté de Dieu. Méditations sur les saints Evangiles (1)*, Nouvelle Cité, Montrouge 1996, 214-216.

33. navadna nedelja - Svetovni dan ubogih, 13. 11. 2022

Uvod v sv. mašo:

Letošnji svetovni dan ubogih nam pomaga razumeti, kako smo vsi ubogi. Ob bližini spopadov, od koder se nad nas dviga strah pred jedrsko vojno, ob draginji, ki zobe zasaja v družinska življenja, in ob vse bolj napetih odnosih v družbi nas prevevajo občutki, s katerimi ubogi živijo vsak dan. Strah, negotovost, osamljenost, pomanjkanje zdaj ob nas hodijo z glasnejšimi koraki, obenem pa izgubljam varnost osnovnih medčloveških odnosov. Če tega nismo vedeli prej, potem zdaj gotovo poznamo občutek, ko nam nekaj osnovnega manjka. Ko se zavemo, da smo ubogi. Po Božji milosti pa nam je dana možnost krščanske drže, h kateri smo poklicani. V njej je moč za vztrajanje, v njej je vera v Božjo ljubezen in upanje, da smo je deležni. V času vse hujših preizkušenj se spomnimo Jezusovega poziva, naj ne odmikamo oči od bližnjega, naj se ne odvrčamo od stisk drugih, naj skozi spoštovanje in podporo drug drugemu pomagamo, še preden témá stiske zapolni vse življenje. Ostanimo zvesti trpečim bratom in sestram in se ne umikajmo pred njimi. Odprimo srca za Ljubezen, po kateri smo odrešeni, in vztrajajmo v dejanjih usmiljenja in dobrote.

Priznajmo svoje napake in jih obžalujmo.

Prošnje:

Dragi bratje in sestre, Gospod Jezus Kristus je z zgledom in zapovedjo učil, da naj svojega bližnjega ljubimo kot samega sebe. Prosimo ga, naj nam odpre oči za človeka v stiski in nam krepí srce, da k ubogemu pristopimo in ga z dejanji podpiramo:

1. Gospod usmiljenja, pomagaj nam v najšibkejših spoznati Božje otroke in jih sprejeti kot svoje bližnje, ki jim po Tvoji ljubezni služimo v lajšanju stisk enako zvesto, kot služimo Tebi.
2. Gospod Jezus Kristus, prosimo Te za vse, ki jih oklepajo spono uboštva, jih tlači bolezen, trpijo zaradi preganjanja ali samote. Prosimo Te, da jim vlivaš moči in naj k njim pridejo ljudje, ki jim bodo

pomagali lajšati trpljenje.

3. Gospod Jezus Kristus, prosimo Te, da voditeljem, predstojnikom in vsem, ki upravljajo skupnosti, pomagaš, da ne pozabijo na uboge in trpeče ter da v srcih ohranijo ljubezen in sočutje.
4. Gospod Jezus Kristus, podpiraj nas s svojo milostjo, da bomo vztrajali v Tvoji zapovedi in v ljubeči naklonjenosti hranili lačne, odžejali žejne, oblačili nage, obiskovali bolne, da ne bomo pozabili na zaprte, sprejemali pa tavajoče in pokopavali mrtve.
5. Dobri Bog, prosimo te za rajne, ki so zemeljske preizkušnje in stiske zapustili ter se vrnili k Tebi. Dovolj jim priti k Tebi v nebeški Jeruzalem, kjer naj se po Tvoji dobroti snidemo.

Gospod Jezus Kristus, naš Odrešenik, po veri Vate živimo v upanju, da nas sprejmeš v svoje naročje, ko se dopolni tudi naš čas. Vodi nas, da ne odtavamo od Tvoje luči, ampak sledimo Tvojemu zgledu ljubezni. To prosimo Tebe, ki z Bogom Očetom v občestvu Svetega Duha živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Uvod v očenaš:

Dragi bratje in sestre, molitev k Nebeškemu Očetu nam pomaga dojemati vsečloveško skupnost kot Njegove otroke pod varstvom Njegove volje. Spomnimo pa se, da za marsikoga vsakdanji kruh ni blizu in da nas vse obremenjujejo dejanja lastnih slabosti, za katere prosimo odpuščanja. Zato se povežimo v molitvi, kakor nas je učil Jezus.

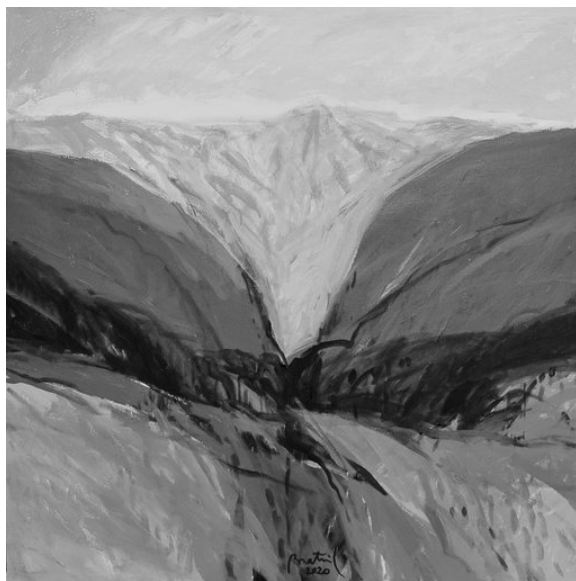
Uvod v pozdrav miru:

Po Kristusu, ki je k nam prišel v uboštvu, smo ljudje dediči bogastva milosti in hrane večnega življenja. Vendar le, če dejavno tkemo mir, v katerega se odene Božje ljudstvo. Z željo, da bi vsi skupaj hodili po poti miru, ponudimo drug drugemu spravo in prijateljstvo.

Pripravil: Roman Vučajnk, Društvo Malteška pomoč Slovenije

TEDEN KARITAS
21. - 27. 11. 2022
SKUPAJ DELAJMO ZA DOBRO

**Gradivo za oblikovanje svetih maš
v Tednu Karitas**

Lucijan Bratuš

Ponedeljek, 21. 11. 2022

Tudi skromen dar je dobro delo

»Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi.« (Lk 21,3)
Spoštovani dobri ljudje, drage sodelavke in sodelavci Karitas, prav in dobro je, da se na začetku Tedna Karitas vprašamo, če je vse, kar delamo, v izgrajevanje nas samih in ljudi, s katerimi se dan za dnev srečujemo.

Najprej smo sodelavci Jezusa Kristusa, ki nam je dal zapoved ljubezni do bližnjega. Šele nato smo zaposleni, prostovoljci, darovalci in tudi prejemniki pomoči. Le tako je krog dobroteljnosti sklenjen.

Pred leti smo naredili anketo o osebnih vzgibih, ki so nas pripeljali v služenje pri Karitas. Odgovor večine je bil: »Zaradi evangelija.« Sledili so odgovori o želji po koristni izrabi prostega časa in o lastnih težkih življenjskih izkušnjah. No, ja, nekaj jih je tudi iskreno priznalo, da so se pridružili zaradi dobre družbe. Močno upam, da niso razočarani.

Bog je ustvaril človeško družino. Del te družine je tudi Karitas. Vsak med nami je poklican, da služi glede na svoje sposobnosti. V tempeljsko zakladnico so darovali bogatini, le dva novčiča je prispevala tudi uboga vdova. Dala je vse, kar je imela. Spomnimo se, da je Gospod pohvalil prav njo. Bo morda tudi nas?

Zgodba: Pred časom smo bili priča stiski družine, za katero so mnogi trdili, da ni vredna pomoči Karitas. Tudi sama sem bila v začetku zmedena, saj so bili njihovi javni grehi preveč očitni. Večkrat sem si ponovila svetopisemske stavke, kot je na primer »Kdo sem jaz, da bi sodila?« ali pa »Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo«. Posvetovala sem se celo z duhovnikom. Nič ni pomagalo, dvomi so ostali. Potem pa sem se ustavila ob Priliki o usmiljenem Samaritanu. V njej sem iskala, ali je Samaritan ranjenega popotnika spraševal, kaj je z njim narobe, da so ga pretepli, toda odgovora nisem našla. Tako tudi nam ni preostalo drugega kot pomagati.

Nagovori med tednom in prošnje

Pogumno smo šli v akcijo zbiranja denarja. Ob tem smo zapisali: »Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača.« Kmalu so se razblinili številni pomisleki in z našimi skupnimi močmi se je rojevalo dobro. Seveda se je našel kdo, ki mu je bilo težko prispevati samo »dva novčiča« in nam je na glas razlagal »grehe« te družine. Dobro pri tem pa je bilo to, da smo vsakemu lahko razložili, kako smo prav kristjani tisti, ki smo poklicani, da v vsakem človeku vidimo brata ali sestro v stiski.

Zbiranje pomoči je brez velikih težav uspelo in srečen je bil dan, ko je družina dobila pomoč, brez katere bi ji bilo težko. Ker sem vedela, kako velik je bil seznam darovalcev, sem sama pri sebi rekla: »In Bog je rekel, da je dobro.«

Nauk: Ljubezen do bližnjega je moč, ki premaga vse pomisleke in spleta duhovne vezi. Družbeni nauk Cerkve pravi: »Krščanski laiki so poklicani k oblikovanju pristne laiške duhovnosti, ki jih bo kot nove ljudi, potopljene v Božjo skrivnost, in kot člane družbe prerodila v svetilnike. Takšna duhovnost zida svet po Jezusovem Duhu.« Bodite svetilniki, ki skupaj delajo dobro!

Prošnje:

1. Dobri Oče, blagoslovi naše občestvo, da bomo skupaj delali dobro.
2. Dobri Oče, papež Frančišek se trudi za mir in dobro; daj mu moči, da bi ostal svetilnik nam in svetu.
3. Dobri Oče, pri oznanjevanju evangelija laiki in duhovniki dosežemo najboljše, če držimo skupaj. Pomagaj nam, da bomo zmogli.
4. Dobri Oče, vera in dobrota se izgrajujeta v družini. Pomagaj našim družinam pri odprtosti za življenje.
5. Dobri Oče, iz roda v rod je vera v tvojega Sina rasla in se krepila. Nakloni rajnim luč in mir v Tvojem naročju.

Torek, 22. 11. 2022

»Vse, kar diha, naj hvali Gospoda« (Ps 150)

Spoštovani prijatelji, drage sestre in bratje! Na praznik svete Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe in pevcev, ki vsako leto sovпада s Tednom Karitas, je prilika, da se s hvaležnostjo spomnimo na pevke in pevce med nami. Mnogi darujejo svoj talent ter čas na prireditvah in dobrodelnih koncertih. Prepletanje skupnosti glasbenikov, karitativnih sodelavcev in pomoči potrebnih, kot še posebej poudarja papež Frančišek in spodbuja s sinodo, ima skupni imenovalc SKUPAJ.

Vsak dan so nam lahko v poduk prilike. Tudi tista o pametnih in nes-pametnih devicah. Kako zelo je podobna našemu delovanju! Pametne sodelavke so tiste, ki se na vsako nalogo, ki jih čaka, pripravijo. Nespa-metno bi bilo napisati urnik in vabiti pomoči potrebne, če je skladišče prazno. Pametno je najprej skupaj z dobrotniki in donatorji skladišče napolniti, šele nato pa deliti pomoč. Zato bodimo kot celotna skupnost budni, da nam ne zmanjka olja in da naše svetilke ne ugasnejo.

Sinoda nam ponuja program Hodimo skupaj. Tu ne gre samo za mate-rialno pomoč, marveč da primerne ljudi v župniji nagovorimo k hoji skupaj, k spremljanju družin ali posameznikov, ki se soočajo z različnimi stiskami. To je proces zbližanja, prijateljavanja in družabništva, lahko tudi pomoč pri vzgoji otrok, podpora pri medsebojnih odnosih, pomoč pri varčevanju za preživetje itd. To ni aktivizem ali nadomestek za soci-alo; poudarek je na delovanju skupaj, ki šele na dolgi rok rodi sadove.

Zgodba: V prvih letih Klica dobrote je bil njegov glavni cilj predstavitev krščanskih laikov, ki udejanjajo ljubezen do bližnjega. Pri ljudeh se je kmalu prijela beseda Karitas, čeprav je bilo pred letom 1990 skoraj bo-gokletno govoriti, da Cerkev javno deluje na karitativnem polju. Zbra-nega zneska smo bili seveda veseli. Bili smo skromni in navdušeni nad vsakim darom.

Malo manj smo bili pozorni, da Klic dobrote z zanimanjem spremljajo tudi pomoči potrebni, pa tudi druge dobrodelne prireditve. Tako je že samo

teden dni po Tednu Karitas prišlo na k nam več ljudi kot po navadi. Gospa, samohranilka, ki je težko preživljala številno družino, je prišla predčasno in preprosto povedala, da je pohitela, ker se je bala, da bomo prehitro porabili, kar smo zbrali, in bo za njeno družino zmanjkalo.

Nauk: Skupina Karitas nikoli ne sme biti zaprta. Tu ne sme obstajati beseda jaz. Družbeni nauk Cerkve je jasen: »Posebna naloga krščanskih laikov je, da oznanjujejo evangelij z življenjskim pričevanjem, zakoreninjenim v Kristusu, in življenjem v vsakdanjosti: v družini, pri poklicni zavzetosti na področju dela, kulture, znanosti, raziskovanja; z odgovornim opravljanjem družbenih, gospodarskih, političnih obveznosti.«

Dobrodošli vsi, ki pomoč potrebujete, in Boglonaj vsem, ki pomagате!

Prošnje:

1. Nebeški Oče, sam si rekel, da si med nami, ko smo zbrani dva ali trije v tvojem imenu. Pomagaj skupnosti Karitas in bodi z nami.
2. Gospod, hvala, v svojo službo si sprejel papeža Frančiška, škofo in duhovnike. Prosimo te, da skupaj z njimi delamo dobro!
3. Nebeški Oče, Karitas se rojeva v družini in družbi. Pomagaj nam, da bomo veseli oznanjevalci evangelija!
4. Gospod Jezus, tvoji učenci so bili prvi pričevalci krščanstva. Prosimo te za mlade, da bi se z veseljem pridružili Mladi Karitas!
5. Nebeški Oče, velika je skupina sodelavcev, ki so delovali za dobro in se preselili v večnost. Nakloni jim milost in plačilo za njihovo delo!

Sreda, 23. 11. 2022

»Velika in čudovita so tvoja dela, Gospod, vsemogočni Bog; pravična in resnična so tvoja pota« (Raz 15,1-4)

Spoštovane sestre in bratje, drage sodelavke in sodelavci Karitas! Danes je v prenesenem pomenu festival Karitas. Romanje in skupna sveta maša na Slomškovi Ponikvi je shod prijateljev, ki med letom delajo dobro, zato je Ponikva »infotočka«, ki te usmeri v pravo smer in ti daje na usta modrost, ki ji niti nasprotniki ne morejo ugovarjati. Srečanju sledi koncert Klic dobrote, ki kot doneči zvon širono Slovenijo vabi k sodelovanju.

Tudi sporočilo današnje Božje besede je namenjeno prav tebi in meni v preizkušnjah, ko te je strah ali dvomiš, če si na pravi poti, saj je zapisano: »Zgodilo pa se vam bo to v pričevanje. Vtisnite si torej v srce, da ne boste naprej premišljevali, kako bi se zagovarjali. Jaz vam bom dal zgovornost in modrost, ki ji ne bodo mogli nasprotovati ali ji ugovarjati vaši nasprotniki.«

Zgodba: V nekaterih naših centrih Karitas po svoji moči in sposobnosti pomagajo tudi ljudje, ki so bili še nedolgo nazaj prejemniki karitativne pomoči. V spominu mi ostaja oče, ki je ostal sam z dvema otrokoma. Ne bom razglabljala o rani, ki jo je vsem trem pustila mama. Prav in dobro pa je bilo, da je sodelavka iz programa Popoldan na cesti z odprtimi rokami in ljubečim srcem sprejela oba otroka in poskrbela za najboljšo učno pomoč in druženje v skupini. Oče se je tega zavedal in ponudil svoj čas, da priskoči na pomoč, ko bo ta potrebna, in v prostorih Karitas moška roka vedno prav pride. Tudi eden od otrok se je navezal na skupino in še nekaj let potem sam nudil učno pomoč ter družbo drugim otrokom. Veriga dobrotelnosti je močna in dolga.

Nauk: Vsak med nami lahko naredi marsikaj, a ko skupaj delamo dobro, simbolično »premikamo gore« ali kot pravi Družbeni nauk Cerkev: »v luči eshatoloških dobrin (zakladov v nebesih) je krščanski laik sposoben pristno zastaviti svojo zemeljsko dejavnost. Življenjska raven in večja

gospodarska proizvodnja nista več edina veljavna pokazatelj za merjenje polnega človekovega uresničevanja v tem življenju.«

Naša vera se oznanja tudi po naši držji, ki vsak dan pričuje, da človek ne živi samo od kruha.

Prošnje:

1. Nebeški Oče, hvala, ker preko papeža Frančiška, škofov in duhovnikov skrbiš za človeško družino. Prosimo te, nakloni jim moči in zdravja, da bodo lahko v polnosti izpolnjevali svoje poslanstvo.
2. Gospod Jezus, v tvojem zemeljskem življenju so se ti pridružili preprosti ljudje. Prosimo te, naj nam apostoli in drugi svetniki ostanejo za zgled, da bomo tudi mi oznanjali tvoj nauk.
3. Dobri Oče, mnogo družin se sooča s številnimi materialnimi, duševnimi in duhovnimi stiskami. Prosimo, nakloni našim družinam milost medsebojne ljubezni in spoštovanja.
4. Gospod Jezus, velike so tvoje besede, ko praviš: »Pustite male k meni«. Prosimo te, da bi bil mladi rod deležen vzgoje in podpore za življenje po tvojem nauku.
5. Dobri Oče, ko potrka na vrata preizkušnja ali bolezen, nakloni vsem bolnikom, invalidom, osamljenim in žalostnim mir ter zaupanje v tvojo pomoč. Vsem pokojnim sodelavcem Karitas in dobrotnikom pa milost in plačilo za dobra dela, ki so zapisana v knjigi življenja.

Moja Dežela
Nina Zuljan

Četrtek, 24. 11. 2022

»Blagor povabljenim na Jagnjetovo gostijo ... Zakaj dober je Gospod, vekomaj traja njegovo usmiljenje in od roda do roda njegova zvestoba.« (Ps 100)

Dobri ljudje, pozdravljeni pri Gospodovi mizi! Tudi Karitas ima sedež pri njegovi mizi, kjer se Kristusovo telo deli med nas. Ko pridemo zraven, smo tudi sami soudeleženi pri Jagnjetovi gostiji. Ko odhajamo od svete maše, ostajamo živi kamni njegove Cerkve. To ni samoumevno; za to so potrebni močna vera, upanje in ljubezen. Ljubezen do bližnjega je več kot le sociala ali humanitarna dejavnost. To je Božja zapoved, zato v srcu in v družbi ohranimo svojo identiteto tako, da nenehno pričujemo s služenjem bratom in sestram v stiski.

Današnja Božja beseda nas uči usmiljenja in nam pomaga na poti zvestobe Kristusu od roda do roda. Le tako bomo verodostojni pričevalci današnji družbi in svojim potomcem. Vsak kristjan je poklican, da dela dobro, ne glede na članstvo v Karitas. To pa zmoremo le skupaj, drug z drugim.

Zgodba: Večkrat se vprašam, zakaj se nekaterim družinam dogajajo težke preizkušnje. V župniji in širše smo videli družine, v katerih so se težave poglobljale: na primer mamina prizadetost, dva majhna otroka, potem pa še očetova bolezen. Težko je bilo pristopiti, saj je bila stiska kompleksnejša, paket hrane je bil le vstopna točka. Mama je zgubila tla pod nogami, otroka sta bila prepuščena sama sebi, mladi oče je usihal in nekega dne se je končalo. Številni smo stopili skupaj. Center za socialno delo je kmalu spoznal, da je treba hitro pristopiti k reševanju situacije, in povabil k sodelovanju tudi Karitas. Najtežje v celotnem postopku pomoči družini so bila različna mnenja okolice. Imeli smo veliko sestankov, mami je bila priskrbljena družinska pomočnica, pa ni šlo. Prišle so še dodatne težave in zaradi urgentne situacije je oba otroka v rejo vzel mlad par. Bogu hvala, ker je usmerjal naše korake, da je danes dobro poskrbljeno za vse.

Nauk: V podobnih situacijah je potreben pristop širše družbe, predvsem pa poslušanje drug drugega in iskanje skupnih rešitev. Družbeni nauk Cerkve nas uči: Bistvena oznaka laikov, ki delajo v Gospodovem vinogradu (prim. Mt 20,1-16), je svetni značaj njihove hoje za Kristusom, ki se uresničuje prav v svetu, kjer »imajo po posebni poklicanosti nalogo, iskati božje kraljestvo s tem, da se ukvarjajo s časnimi rečmi in jih urejajo v skladu z božjo voljo.«

Prošnje:

1. Dobri Bog, naš papež Frančišek je v vesoljni Cerkvi dobrodelni kompas. Prosimo te za njegovo zdravje in moč.
2. Dobri Oče, duhovniki in sodelavci Karitas verjamemo, da je vse, kar delamo, tvoja volja. Prosimo, podpiraj nas, da bomo služili, kot je dobro in prav.
3. Mati Marija, za vse nas si zgled krepostne ponižnosti. Prosimo te, da bi se tudi mi znali vsem družinam, še posebej materam, približati s čutečim srcem.
4. Dobri Jezus, s svojim zgledom nas učiš ljubezni do bližnjega. Prosimo te, da bi z odprtimi rokami in srcem znali povabiti ljudi k hoji za tabo.
5. Dobri Jezus, v božji besedi in prilikah nam jasno kažeš pot v bratski povezanosti. Prosimo te, nakloni milost vsem trpečim in umirajočim. Vsem rajnim pa pokloni svojo dobroto.

Mesto ob mrzli reki
David Ličen

Petek, 25. 11. 2022

»Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa nikakor ne bodo prešle.« (Lk 21,33)

Hvaljen Jezus, dobri ljudje! Teden Karitas se je prevesil v drugo polovico. Papež Frančišek nas vzpodbuja, da vidimo, poslušamo, razmislimo, pristopimo in delamo, kar je prav. Lahko bi rekli, da je to časovnica delovanja Karitas. Ta teden smo se torej predstavili, slišali veliko modrega, sedaj pa je na vrsti razmislek in skupno delo za skupno dobro, ki nikoli ne preide.

Današnja Božja beseda nam kaže, kako vse v naravi dozoreva. Zgodovina nas uči, da je bilo vedno potrebno nasprotovati grehu, saj se vsi bližamo trajnemu srečanju s Kristusom. Ob zagotovitvi Božje besede se je potrebno truditi za živ odnos z Gospodom in po svoji moči z besedami in dejanji opozarjati na nasilje, izkoriščanje in teptanje človeškega dostojanstva.

Zgodba: Ko se je pred leti pojavila hrana iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim, je bilo kar naenkrat potrebno angažirati mnogo ljudi, da so vsi kilogrami in litri prišli do najbolj ogroženih. Za obstoječe prostovoljce je bilo to veliko delo, tudi težko, vodenje številnih evidenc in obrazcev je zahtevalo nova znanja. Božja previdnost je bila v tem kontekstu veličastna. Preroško bi lahko že leta 2006 napisali letošnje geslo »Skupaj delamo za dobro«.

Pride dan, ko bi se marsikdo med nami rad umaknil, ker si je drugače predstavljal svoje poslanstvo. Zanimivo je, kajne, drage sodelavke, kako nam, ko pridejo tudi take misli v naš um, naš Oče, ki je v nebesih, pošlje na pot nekaj, kar nas dobesedno dvigne, in gremo naprej. V času recesije je bila vsa naša skrb posvečena številnim družinam. Prav tu je bilo nešteto zgodb, zaradi katerih se spleča, resnično se spleča. Prišla je mama desetih otrok, trije otroci so bili z njo, da so pomagali vse naložiti. Ko je fant nosil v avto mleko, je na glas vprašal mamo: »A bom danes lahko spil cel liter mleka?« Drugič je prišla mama petih sinov. Dva sta bila z njo in opazovala, kako delitev poteka. Pred njimi je bila gospa, ki se je odpovedala testeninam, ker raje jedo doma pridelan

krompir. Pa se je eden od fantov oglasil: »Dajte nam še njeno pašto, ker mi jo imamo pa tako radi.« Pristržne besede, zaradi katerih je naše delo blagoslovljeno.

Nauk: Današnji odpev v psalmu 84 se glasi: »Prebivališče Boga med ljudmi«. Resnično je Bog med nami, dragi sodelavci, pa če se zavedamo ali ne. Tudi zato nam »moke v loncu in olja v vrču ne zmanjka«. Naj ne zmanjka tudi prijaznih pogledov in vzpodbudnih besed. Družbeni nauk Cerkve nas opominja, da smo krščanski laiki s svojim delovanjem oznanjevalci naše vere v lokalnem okolju in naj pomagamo ljudem, ne oziraje se na njihovo raso, vero ali politično prepričanje.

Prošnje:

1. Dobri Bog, ti vidiš življenje svojega ljudstva, ki ne bi zmoglo brez tvoje pomoči. Prosimo za naše voditelje, še posebej za papeža Frančiška: navdihuj nas in nam pomagaj delati dobro.
2. Nebeški oče, svet se spreminja, pojavljajo se novodobni preroki, ki zastrupljajo družine, matere in očete, otroke. Prosimo, pomagaj nam, da bomo znali ločiti plevel od semena in se vzgajali ob »knjigi vseh knjig«.
3. Gospod, ti skrbiš za nas kot za punčico svojega očesa. Prosimo te, da bi znali prepoznati tvoja dela, da bi znali videti in slišati ljudi, ki iščejo Tebe, in jim s svojim življenjem in dobrimi deli pokazati pot do tebe.
4. Jezus Kristus, še mlad si ostal v templju in se odmaknil od matere Marije in očeta Jožefa, ker si slutil, da te nebeški Oče kliče v poslanstvo, ki ti ga je namenil. Prosimo te, pomagaj našim mladim, da bodo iskali svoje poslanstvo tukaj in zdaj.
5. Dobri Oče, smo v času, ko nas skrbi, ali bomo dobili zdravstveno pomoč, ko jo bomo potrebovali. Prosimo za zaupanje, predvsem bolnih in ostarelih, da boš ti v svoji vsemogočnosti poskrbel zanje kot za otroke, ki si jih ustvaril po svoji podobi.

Sobota, 26. 11. 2022

»On je naš Bog, mi smo njegovo ljudstvo, o, da bi danes poslušali njegov glas.« (iz Psalma 85)

Spoštovani prijatelji, izteka se Teden Karitas, v resnici pa se spet na novo začena naše karitativno poslanstvo. Letos smo še posebej nagovorjeni, da kar počnemo, delamo skupaj za dobro. Velika je dobrodelna družina v naši domovini, zato je prav, da za skupno dobro skrbimo skupaj, tako na nivoju župnije, dekanije, območja, škofije in celotne slovenske Cerkve. Ko se bomo preštevali za statistiko, predlagam, da vedno dodamo še enega, saj vemo, kako nam pravi Gospod: »Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz med njimi.«

Vedno znova doživljamo veselje, ko nam uspe pomagati človeku, ki se je znašel v stiski. To je tisto, kar večkrat slišimo – da je lepše dajati kot prejemati. Marsikomu se je to zdela le fraza, toda ko sami pridemo v stisko, vemo, da je to še kako res. Spomnimo se, koliko ljudem smo poleg osnovnega paketa hrane ali plačila položnice pomagali tudi drugače: z urejanjem stanovanjskega problema, zdravstvenih in invalidskih pripomočkov in še bi lahko naštevali.

Zgodba: Oprostite, če bom osebna, saj sem v zadnjem letu to sama doživljala v polnosti. Bolezen, ki je bila že na robu brezupa, je naredila svoje. »Zaupaj zdravnikom in veruj v Boga,« mi je rekla prijateljica – slikarka. Ni mi preostalo drugega. Pravzaprav je ostala še molitev družine, prijateljev in znancev. Velik, velik boglonaj. Vrnila sem se domov v vozičku, brez noge in – ne boste verjeli – srečna in vesela, ker vem, da je bila to Božja milost. Takoj nato so prišli k meni sodelavci in predlagali, da bi zbirali za dvigalo. Takrat me je zadelo v srce, da je kar trajalo, predno sem se sprizajnila. Akcija je tekla in kot so mi povedali, je bila cela vojska dobrih ljudi, ki so darovali. Še več, od mnogih sem dobila pismo podpore. Začela sem se zavedati, da sem tokrat v drugi vlogi. Moja bolezen je imelo drugačno poslanstvo: molitev in sočutje mnogih. To je težko sprejeti, a če sem bila orodje, ki je z drugimi »skupaj delalo dobro«, lahko rečem hvala Bogu in dobrim ljudem.

Nauk: Pisano je: »Blagor mu, kdor ohrani preroške besede,« saj človek obrača, Bog pa obrne. Tudi družbeni nauk Cerkve nam zagotavlja, da preko dobrodelne dejavnosti dopolnjujemo pastoralno in učiteljsko dejavnost kristjanov, saj pravi: »Tudi skupine in združenja, kar Caritas nedvomno je, imajo svoje mesto pri vzgoji krščanskih laikov; so posebna oporna točka, ker delujejo v družbenem življenju.

Prošnje:

1. Dobri Bog, poslanstvo vseh kristjanov in sodelavcev Caritas je, da poslušajo nauke papeža Frančiška in posvečenih oseb ter se po njih ravnaajo. Prosimo te za zdravje našega papeža, škofa in duhovnikov, da bodo zmogli oznanjati Tebe v svetu.
2. Dobri Oče, naše sedanje geslo je »Skupaj delajmo dobro«. Prosimo te za pomoč pri našem skupnem delu. Naj nas Sveti Duh razsvetljuje, da bomo vedeli, kaj je prav.
3. Nebeški Oče, v sedanji družbi je mnogo odstopanj od tvojega nauka, kar nam včasih jemlje optimizem, da smo na pravi poti. Prosimo te za naše družine, za otroke in tudi za naše voditelje, da bi se trudili delati za skupno dobro.
4. Mati Marija, v naši Caritas je veliko žensk, ki z odprtim srcem pomagajo pri blaženju stisk soljudi. Prosimo te, da bi vztrajale na svoji poti in dajale zgled in moč mladim, da se pridružijo v okviru Mlade Caritas.
5. Gospod Jezus, ti vidiš našo skupnost in naša dobra dela. Prosimo te, vodi naše korake po poti ljubezni do bližnjega. Vse sodelavce, ki so se poslovili od tega sveta, sprejmi v svoje naročje.

Jožica Ličen, namestnica ravnateljica ŠK Koper

UVOD V SVETO MAŠO

Geslo letošnjega seminarja »Skupaj delajmo za dobro« nas vabi k delu za dobro, za skupno dobro, k odprtosti do soljudi.

Posebej smo k temu poklicani mi, kristjani. Jezus nam naroča: *»Vam pa, ki poslušate, pravim: Ljubíte svoje sovražnike, delajte dobro tistim, ki vas sovražijo.«*

Te besede so namenjene tudi nam, sodelavcem Karitas. Še več, Jezus nagovarja mene osebno in mi postavlja vprašanje: *»Sem se pripravljen izpostaviti za sočloveka? Sem pripravljen narediti nekaj več, kot je potrebno?«*

Ob začetku te svete maše na nedeljo Karitas se zazrimo v svoje srce, v njem poiščimo skrite kotičke dobrote in ljubezni ter s čistim srcem pristopimo k tej daritvi.

PROŠNJE

1. Pastirje Cerkve si postavi, da nas vodijo k tebi. Naj nas učijo, kaj je prav, in to potrjujejo tudi s svojim zgledom.
2. Usmiljeni Oče, daj nam moči, da bomo zmogli biti kristjani tudi tam, kjer delamo in živimo.
3. Pomagaj nam, da si bomo prizadevali za mir, sožitje in pravičnost do vseh.
4. Odpri nam oči, da bomo opazili potrebe naših bližnjih, in daj nam moči, da jim bomo pomagali, jih objeli z dobroto.
5. Povezuj med seboj vse, ki delamo za zapostavljene in nemočne, in nam pridruži nove sodelavce v Karitas, še posebej mlade.
6. Usmili se vseh, ki so umrli, in jim njihova dobra dela poplačaj s srečo, ki ne mine

UVOD V OČENAŠ

Naš nebeški Oče, poleg src, polnih razočaranja, zagrenjenosti in obupa, to skupnost sestavljajo tudi srca, ki so odprta za dobro. Prav dobrotu vseh nas, vseh sodelavcev in prostovoljcev Karitas, je tista, ki vliva upanje in molitev za ljudi v stiski.

Obrnimo se k Očetu z njegovo molitvijo v prošnji, da bi zmogli biti nosilci njegove ljubeče skrbi za vsakogar. V molitvi prosimo tudi za vse, ki iščejo toplino doma, da bodo začutili in doživeli ljubezen nebeškega Očeta, ki jim bo pomagala premagati ovire pri njihovem iskanju.

POZDRAV MIRU IN SPRAVE

Prinašanje pomoči na eni strani in sprejemanje te pomoči na drugi gradita most. Takšni mostovi nas povezujejo v skupnost, v kateri vladata spoštovanje in podpora. Samo takšno skupnost lahko preveva mir, s katerim je tlakovana pot Božjemu ljudstvu. Z željo, da bi vsi skupaj hodili po poti miru, drug drugemu v srcih in s pogledi ponudimo spravo in prijateljstvo.

NEDELJA KARITAS

27. 11. 2022

Osnutki nagovorov za 1. adventno nedeljo in
gradivo za oblikovanje svete maše

Zdrava Marija milosti polna

Maša Bersan Mašuk

1. adventna nedelja, nedelja Karitas

Mnogo je znamenj, ki nam naznanjajo pomembnost današnje nedelje in našega srečanja ob Gospodovem oltarju. Adventni venec, vijolična liturgična barva in prebrana Božja beseda usmerjajo našo pozornost na pričakovanje izpolnitve Gospodove obljube o njegovem prihodu. Poudarjena navzočnost sodelavcev Karitas ali na vidno mesto postavljeno geslo Tedna Karitas »Skupaj delamo za dobro« pa nam še bolj kliče v zavest Jezusovo naročilo ljubezni do bližnjega.

Bogastvu današnjega obhajanja nedelje poskušajmo najti skupni imenovalec, ki je povzet v evangelistovih besedah: »Bodite torej budni!« (prim. Mt 24,42). Rad se spominjam velikega petka, ki sem ga doživel v času služenja vojaškega roka. Ne bom razlagal dogajanja, ki je botrovalo dopustu ravno za veliko noč. Na veliki petek zjutraj sem bil z glavo že doma, v resnici pa v vojašnici v vrsti za zajtrk. S kakšnim veseljem sem si tisto jutro postregel s klobaso, ki je nikoli prej in nikoli potem niso stregli za zajtrk. Za mano je bil v vrsti Beriša, prijatelj, Albanec, musliman, ki me je prijazno opozoril: »Ali nimaš ti danes glavnega postnega dne?« Težko je povedati, koliko hvaležnosti se je v meni tedaj prebudilo in se še vedno prebuja ob misli na ta dogodek. Nanj sem se spomnil tudi danes, ko vstopamo v letošnji adventni čas in obhajamo nedeljo Karitas.

Božja beseda nas vabi k budnosti in nedelja Karitas nam polaga na srce povezanost za dobro. Lahko bi rekli, da sta si povabili zelo blizu in se med seboj dopolnjujeta. Verjetno ga ni med nami, ki se ne bi strinjal s pozivom k budnosti, ker iz dneva v dan doživljamo raznorazna presenečenja življenja in velikokrat nas najdejo povsem nepripravljene. Virus samoumevnosti nas pogosto zapelje v neke vrste prepričanja, da je še dovolj časa, ko se bomo na najavljen prihod lahko pripravili. Izkušnje, kako pomembna je budnost, moramo iz vsakdanjega življenja prenesti tudi na naš odnos do Gospoda in do njegove obljube, da bo prišel. Apostol Pavel nas zato spodbuja, da se zbudimo iz spanja, ker je naša rešitev bliže kot takrat, ko smo vero sprejeli (prim. Rim 13,11). Ob tem nam našteje celo vrsto razvad, ki nas morejo uspavati, spraviti v prepričanje, da vse niti življenja držimo v svojih rokah. V resnici pa pra-

va budnost, z njo pa tudi pripravljenost na vsa morebitna presenečenja v življenju, vključno z izpolnitvijo Gospodove obljube glede njegovega prihoda, izhaja iz tega, če si bomo oblekli Jezusa Kristusa (prim. Rim 13, 14), kar pomeni živeti evangelij.

Če Božjo besedo povežemo še z geslom letošnje nedelje Karitas »Skupaj delamo za dobro«, potem lahko odkrijemo še eno dimenzijo našega življenja, ki nam pomaga ohranjati budnost: medsebojno povezanost in odgovornost drug za drugega. Ne delamo dobro za druge, samo ko pomagamo premagovati različne oblike materialnih ali drugih oblik stisk. Skupaj delamo dobro tudi takrat, ko se prijateljsko spodbujamo k budnosti in pozornosti. Sam sem po toliko letih še vedno hvaležen Beriši, ki me je tisto jutro prijateljsko opozoril in s tem prebudil mojo zaspalnost. Samo želimo si lahko, da bi nas tako v adventnem času kot tudi drugače prijateljska povezanost in čut odgovornosti drug za drugega spremljali na poti pričakovanja Gospoda, ki nam obljublja svoj prihod.

Medsebojna bratsko-sestrinska povezanost in odgovornost za bližnjega nas bo ohranjala v potrebni budnosti, da bomo resnično pripravljene, ko bo prišel Sin človekov. Vemo, da si za svoj prihod med nas zna poiskati tudi zelo nenavadne poti in oblike.

Doživeto obhajanje nedelje Karitas in pogumen ter blagoslovljen vstop v letošnji adventni čas!

Pripravil: Tomaž Kodrič, župnik župnije Podnanos, Lozice, Podraga

1. adventna nedelja, nedelja Karitas

Predsednik John F. Kennedy je v času svoje predsedniške kampanje večkrat ponovil zgodbo polkovnika Davenporta iz leta 1789. Nekega dne se je med zasedanjem nebo v Hartfordu čisto stemnilo. Nekateri od protestantskih kolegov so pogledali skozi okno in pomislili, da je to znamenje konca sveta. Ti so ves zbor zbranih pozvali, naj takoj zaključijo srečanje in se skrijejo. Davenport pa je vstal in rekel: *»Gospodje, morda se sodni dan približuje, morda pa tudi ne. Če se ne približuje, potem ni razloga za skrb. Če pa se približuje, potem želim, da me ta dan ujame med opravljanjem mojega dela. Zato želim, da prinesete sveče.«* Sveče so bile postavljene na mizo in seja se je nadaljevala.

Prva adventna nedelja ne predstavlja nekega čarobnega časa. Ko je krščanska skupnost v Rimu zaradi pričakovanja Jezusovega prihoda začela zanemarjati vsakodnevna opravila, je vzel Pavel v roke pero in jim pisal. Posebej je posvaril kristjane iz judovstva, ki niso opustili razvad starega življenja. Apostol narodov jih je spodbudil: *»Živimo pošteno, kakor se podnevi spodobi«*. S tem jih je posvaril pred napačnimi navezanostmi, v katerih so živeli, preden so spoznali Kristusa.

Tudi evangelist Matej ima pred seboj kristjane, ki so prišli iz judovstva. Te kristjane so zasmehovali in poniževali judje, ki so ostali v judovstvu in so se imeli za izvoljene. Evangelist potolaži te kristjane in jim pove, kako bo ob koncu časov. Podobno bo, kot je bilo v dnevih Noeta in njegove družine, ko je bilo njegovi družini prizaneseno, medtem ko je druge voda pogubila. Tako bo ob koncu časov. Poudarek je na tem, da se ne moremo zanašati na izvoljenost. To je kristjanom iz judovstva pomagalo, da so svoj status razumeli kot dar.

Prva adventna nedelja, ki je tudi nedelja Karitas, je vabilo, da podobno kot polkovnik Davenport iz zgodbe v teh težkih časih, ko se zdi, da se je nebo stemnilo in je konec blizu, prižgemo svečo ljubezni – Karitas. Soj sveče, ki smo jo prižgali, bo razsvetlil obraz sestre in brata ob meni, da bomo SKUPAJ DELALI ZA DOBRO. Skupaj v dobroti je najlepši advent, v katerem kličemo: *»Pridi, Gospod Jezus!«*

Pripravil: Jure Sojč, glavni tajnik Nadškofije Maribor

MOLITVENA URA V TEDNU KARITAS

Angel

Marta Jakopič Kunaver

Pesem

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. **Amen.**

Hvaljeno in češčeno naj vedno bo

Presveto Rešnje Telo

zdaj in vekomaj. **Amen.**

Jezus, tukaj smo. Prosimo te, razsvetli naša srca, da bomo spoznali, kaj pomeni skupaj delati za dobro.

Nekaj trenutkov tišine

Tedaj je pismouk vprašal Jezusa, kdo je njegov bližnji. Jezus mu je odgovoril: »Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razboj-nike. Ti so ga slekli, pretepli, pustili napol mrtvega in odšli. Primerilo pa se je, da se je vračal po tisti poti domov neki duhovnik; videl ga je in šel po drugi strani mimo. Podobno je tudi levit, ki je prišel na tisti kraj in ga videl, šel po drugi strani mimo. Do njega pa je prišel tudi neki Samari-jan, ki je bil na potovanju. Ko ga je zagledal, se mu je zasmilil. Stopil je k njemu, zlil olja in vina na njegove rane in jih obvezal. Posadil ga je na svoje živinče, ga peljal v gostišče in poskrbel zanj. Naslednji dan je vzel dva denarija, ju dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več porabil, ti bom nazaj grede povrnil.« Kaj se ti zdi, kateri od teh treh je bil bližnji tistemu, ki je padel med razboj-nike?« Oni je dejal: »Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje.« In Jezus mu je rekel: »Pojdi in ti delaj prav tako!«

Nekaj trenutkov tišine

Zmolimo Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu, Hvaljeno in češčeno naj vedno bo ...

V svojem smrtnem boju, v svoji bolečini, v svoji osamljenosti si, Jezus, zelo jasno dejal: »Moj Bog, zakaj si me zapustil?« Bil si tako grozno sam in zapuščen. Na križu si strahovito trpel. Ko ti je bilo najtežje, si zaklical: »Žejen sem.« In ljudje so mislili, da si bil žejen na običajen način, in so ti

nemudoma dali kisa. Toda tebe ni žejal po tem, temveč po naši ljubezni, naši vdanosti, globoki povezanosti s teboj in deležnosti pri tvojem trpljenju. Zanimivo, da si uporabil tak izraz. Uporabil si besede »Žejen sem.« namesto »Dajte mi vašo ljubezen.« Prisluhnimo mu, izgovarja jih zame in zate. To je pravi božji dar.

Nekaj trenutkov tišine

Zmolimo Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu, Hvaljeno in češčeno naj vedno bo ...

»Jezus je Luč, ki jo moramo prižgati. Jezus je Življenje, ki ga moramo živeti. Jezus je Ljubezen, ki jo moramo ljubiti.

Jezus je Veselje, ki ga moramo deliti. Jezus je Daritev, ki jo moramo darovati. Jezus je Mir, ki ga moramo podariti. Jezus je Kruh življenja, ki ga moramo jesti. Jezus je Lačni, ki ga moramo nahraniti. Jezus je Žejni, ki ga moramo napojiti. Jezus je Goli, ki ga moramo obleči. Jezus je Brezdomec, ki ga moramo sprejeti. Jezus je Bolnik, ki ga moramo pozdraviti. Jezus je Osamljenec, ki ga moramo ljubiti. Jezus je Nezaželeni, ki ga moramo želeti. Jezus je Gobavec, ki mu moramo umiti rane. Jezus je Berač, ki se mu moramo nasmehni. Jezus je Pijanec, ki ga moramo poslušati. Jezus je Prizadeti, ki ga moramo zaščititi. Jezus je Malček, ki ga moramo objeti. Jezus je Slep, ki ga moramo voditi. Jezus je Nemi, v imenu katerega moramo govoriti. Jezus je Pohabljeni, s katerim moramo hoditi. Jezus je Uživalec drog, s katerim se moramo spoprijateljiti. Jezus je Prostitutka, ki jo je potrebno iztrgati iz nevarnosti in se spoprijateljiti z njo. Jezus je Zapornik, ki ga moramo obiskati. Jezus je Ostareli, ki mu moramo postreči.

Zame – je Jezus moj Bog. Jezus je moj ženin. Jezus je moje življenje. Jezus je moja edina ljubezen. Jezus je moje vse v vsem. Jezus je vse, kar imam. « (*Mati Terezija*)

Nekaj trenutkov tišine

Zmolimo Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu, Hvaljeno in češčeno naj vedno bo ...

»Kako lahko je osvojiti Boga! Podarimo se Bogu, potem je Bog naš: in nič ni bolj naše od Boga. Kajti če se mu izročimo, ga bomo posedovali, kakor on sam podarja samega sebe: kar pomeni, da bomo živeli njegovo življenje. Denar, s katerim Bog plača našo podaritev, je on sam. Ko zapustimo same sebe, na nadnaraven način stopimo k njemu in postanemo vredni, da ga posedujemo. Prava ljubezen je izročitev. Bolj ko ljubimo, bolj se izročimo.«

»Pogosto vidiš majhne in večje žice, nove in stare, cenene in drage, ki so postavljene v vrsto. Dokler električni tok ne steče skoznje, ne bo luči. Ti in jaz sva žici. Tok je Bog. Imamo moč, da lahko pustimo teči tok skozi nas, da nas porabi in da damo svetu luč Besede – Jezusa; ali da zavrne-
mo, da bi služili temu namenu, in dovolimo temi, da se razširja. Marija je bila najčudovitejši prevodnik. Bogu je dovolila, da jo je napolnil do roba, tako da je, po-tem ko se je izročila – »Zgodi se mi po tvoji besedi« – postala polna milosti. Zato je razumljivo, da je v trenutku, ko je bila polna toka božje milosti, pohitela na Elizabetin dom, da bi združila predhodnika Janeza s tokom, Jezusom.«

Nekaj trenutkov tišine

Zmolimo Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu, Hvaljeno in češčeno naj vedno bo ...

Jezus, kličeš nas, da se ti posvetimo pri vsakodnevem delu z ubogimi. Prosimo te za milost, da te bomo vsak dan videli v ljudeh, ki so resnično potrebni pomoči, in da bomo mogli tem ubogim z vso ljubeznijo pomagati.

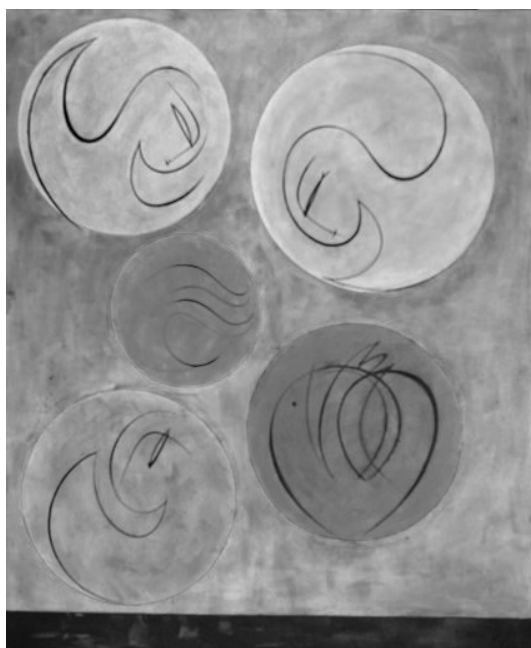
Marija, ti si pod križem stala in sveti materi Tereziji pokazala križanega Jezusa. Prosimo te, pokaži tudi nam vse zapuščene ljudi, ki potrebujejo našo pomoč. Napolni nas s sočutjem, da bomo skupaj s teboj, Materjo vseh ljudi, gradili boljši svet.

Zmolimo Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu, Hvaljeno in češčeno naj vedno bo ...

Dragi Jezus,
pomagaj mi razširiti tvoj prijetni vonj povsod,
kamor koli grem.
Preplavi mojo dušo
s svojim Duhom in življenjem.
Povsem prepoji in prevzemi vse moje bitje,
da bo moje življenje izžarevalo tvoje življenje.
Sij skozme in bodi tako v meni,
da bo vsaka duša,
s katero bom prišel v stik,
čutila tvojo navzočnost v moji duši.
Dovoli jim, da pogledajo navzgor in naj ne vidijo več mene, ampak le Tebe!
Bodi z menoj in tedaj bom začel sijati, kakor siješ ti.
Naj sijem tako, da bom luč drugim.
Vsa svetloba, o Jezus, bodi tvoja:
prav nič naj je ne bo moje.
Ti sam boš prek mene sijal drugim.
Zato mi dovoli, da te slavim tako,
kakor ti najbolj ugaja,
tako da bom sijal na tiste, ki so z menoj.
Dovoli, da te oznanjam brez govorjenja,
ne z besedami, ampak z zgledom.
Z neustavljivo močjo,
z dobrohotnim vplivom tega, kar delam
iz očitne polnosti ljubezni,
ki jo moje srce goji do tebe. Amen. *(Mati Terezija)*

[Zaključek češčenja]

Gradivo za oblikovanje srečanj

Luči na nebu duše
Matej Metlikovič

PRIDOBIVANJE PROSTOVOLJCEV

Kako jih nagovoriti in vključiti

Vstopno mesto:

Vsi, ki delamo s prostovoljci, vemo, da je pridobivanje in vključevanje novih prostovoljcev poseben izziv, ki se ga je morda kdaj bolje lotiti tudi strukturirano. V tej delavnici smo vam pripravili gradivo, ki lahko že obstoječim skupinam Karitas prinese nov pogled in kakšno svežo idejo za pridobivanje novih prostovoljcev.

Cilji

Spoznavni: Prostovoljci spoznajo sebe in svojo organizacijo.

Dejavnostni: Prostovoljci kreirajo profil idealnega prostovoljca.

Pripomočki:

- listi
- pisala

Dejavnost - kako nas vidijo drugi? (10')

Ko vključujemo nove prostovoljce, je dobro, da si odgovorimo na vprašanja, kako nas vidijo drugi in kakšen sloves imamo v svojem kraju. To nam lahko pomaga pri tem, da bomo lažje pridobili nove prostovoljce.

Vprašanja, na katera je smiselno, da si kot skupina odgovorimo, so:

- Kako nas vidi domače okolje?
- Kakšen je naš sloves?
- Na kaj smo ponosni?
- Kaj nam je v preteklem letu še posebej uspelo?
- Kdo so naši ključni promotorji?
- Kaj se govori za našim hrbtom?

Dejavnost – profil naših prostovoljcev (20' – 10' za razmislek + 10' za predstavitev)

“Prostovoljsko delo je delo, ki ga po svoji svobodni odločitvi in brez materialnih koristi opravlja posameznica oziroma posameznik v dobro drugih ali za skupno javno korist.” (Etični kodeks organiziranega prostovoljstva)

Kdo pa je tisti, ki že sedaj najpogosteje prihaja k nam? Naredite profil udeleženca. Če je skupina večja, se lahko razdelite tudi v manjše skupine (po 3 člane). Vsaka od skupin na kratko predstavi svoje delo.

Starost prostovoljca.

Spol prostovoljca.

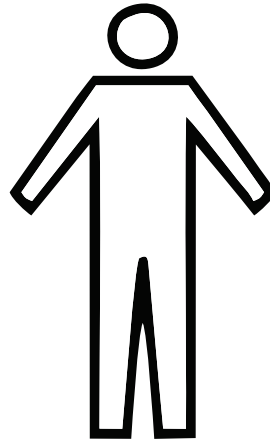
Interesi prostovoljca.

Število ur, ki jih prostovoljec nameni Karitas na tedenski ravni.

Aktivnosti, ki jih poleg prostovoljstva še obiskuje.

Status na trgu dela.

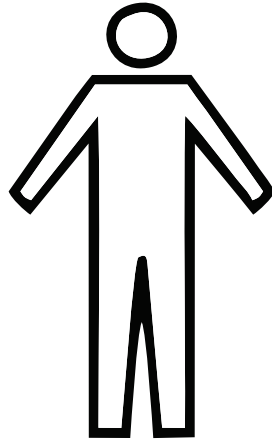
Družinski status.

Kdo pa je naš idealni prostovoljec? (20' – 10' razmislek in 10' za predstavitev)

Ker vemo, da ne moremo nagovarjati vseh prostovoljcev, je dobro, da razmislimo tudi, kdo bi bil naš idealni prostovoljec in kje ga lahko najdemo.

Starost prostovoljca.
Spol prostovoljca.
Interesi prostovoljca.
Število ur, ki jih prostovoljec
nameni Karitas na tedenski ravni.
Aktivnosti, ki jih poleg
prostovoljstva še obiskuje.
Status na trgu dela.
Družinski status.
Kje lahko srečamo tega
prostovoljca?

Dejavnost – kje se lahko srečamo? (10')

V okviru prve dejavnosti smo si odgovorili na vprašanje, kdo smo in kako nas vidijo drugi.

Druga aktivnost nam je osvetlila profil obstoječih prostovoljcev, tretja pa, kakšne prostovoljce si želimo.

Zadnja aktivnost nam bo pomagala pri tem, da bomo razmislili o metodah, ki jih lahko uporabimo za pridobivanje novih prostovoljcev.

Za pridobivanje novih prostovoljcev lahko pripravimo:

ZLOŽENKE

Za pripravo zloženek veljajo naslednja priporočila:

1. Ljudje ne berejo dolgih, zapletenih zloženek. Stavki naj bodo kratki in jasni. Uporabljajte jezik, s katerim so bralci seznanjeni (ne uporabljajte žargona). Uporabljajte opisne naslove, podnaslove in navedke, ki vsebujejo večino sporočila. Uporabite 3 do 4 podnaslove na stran, tako da bo bralec razumel sporočilo, tudi če bo prebral le podnaslove.
2. Material naj vsebuje osnovne podatke o organizaciji, kratke opise možnih prostovoljskih del, kontaktne osebe, na katere se lahko

posameznik obrne v želji po dodatnih informacijah, datum uvodnega sestanka in uvodnega usposabljanja (če je to mogoče).

3. Če boste uporabili »pretežke« besede (kot so nepravilnost, diskriminacija ...), ljudje sporočila ne bodo vzeli resno. Bolje je problem opisati in bralcu pustiti, da sam napravi zaključke.
4. Zbirajte dobro oblikovane in lahko berljive zloženke. Oglejte si, kaj so naredili drugi, izberite, kar vam je všeč, in poskusite ponoviti.
5. Bel prostor je element oblikovanja. Ne trudite se zapolniti vsega prostora. Zapolnjene zloženke dajejo občutek, da so težke.
6. Preden gre zloženska v tisk oziroma v razmnoževanje, **PONOVNO PREBERITE BESEDILO!** Slovnične napake in slab slog pisanja zmanjšujejo kredibilnost sporočila.
7. Ne uporabljajte premajhnih črk. Raje pišite kratko in jedrnato.
8. Ne pišite na roko. Tekst, ki je napisan na računalnik oziroma pisalni stroj, je mnogo lažje berljiv in zgleda bolj »profesionalno«.
9. Uporabljajte preproste oblike črk, ki so jih ljudje navajeni.

(Vir: Blazinšek Domenis, Alenka, Jože Gornik, Primož Jamšek, Sašo Kronegger, Tereza Novak, Alenka Oblak, Rafo Pinoso. ABC prostovoljstva. Priročnik za mentorje. 2010. Ljubljana: Salve d.o.o.)

LETAKE

Deljenje letakov: Ne čakajte, da se vam bodo ljudje približali, saj se ne bodo. Pristopite k njim in jim razložite, kaj delate. Če le delite letake, jih lahko nagovorite s kratko, zanimivo izjavo, ki povzema glavno misel zloženke (na primer: »Tudi vi lahko pomagate avtističnim otrokom.«). Nato se oddaljite.

- Vzpostavite stik z očmi, bodite samozavestni, ne bodite vsiljivi.
- Držite letak tako, da mimoidoči lahko vidi naslov.
- Pripravite kratke odgovore na vprašanja, ki vam jih mimoidoči lahko zastavijo. Pogosto bodo vprašali: »Kdo pa to dela? Katera organizacija pa ste? ...«

- Če ljudi zanima več, naj pustijo telefonsko številko, da bo lahko z njimi stopil v stik nekdo iz organizacije. Ne porabite vsega časa za eno osebo.
- Ne izgublajte časa s prepiranjem. Vljudno odgovorite, da so informacije, ki so na voljo, zbrane v zloženki, in se obrnite stran.
- Delite v parih ali, če je mogoče, opremite tudi stojnico z dodatnimi informacijami. Tako človek, ki deli zloženke, lahko zainteresirane usmerja k stojnici.
- Ob zaključku deljenja letakov poberite odvržene letake (tudi tiste v smeteh), preden odidete.
- Oblecite se priložnosti in okolju primerno (če delite letake pred svečano prireditvijo, je povsem drugače, kot če jih delite na cesti).

(Vir: Blazinšek Domenis, Alenka, Jože Gornik, Primož Jamšek, Sašo Kronegger, Tereza Novak, Alenka Oblak, Rafo Pinosa. ABC prostovoljstva. Priročnik za mentorje. 2010. Ljubljana: Salve d.o.o.)

PLAKATE

Oblika in vsebina plakata sta odvisni od strategije zbiranja prostovoljcev, ki smo jo uporabili. Kljub temu pa za pripravo plakatov veljajo naslednja priporočila:

- Na plakat postavite čim manj vsebine (slik in teksta).
- Razporedite slike in tekst tako, da bo plakat pritegnil pozornost mimoidočih.
- Upoštevajte, kje bodo plakati viseli (vitrine, izložbe, ulice ...).
- Razmislite, kako učinkoviti bodo poleg drugih plakatov.
- Tekst in slika naj bosta dovolj velika, da sta razpoznavna z 10–15 metrov.
- 6. Uporabljajte harmonične barvne kombinacije.
- Tekst in slika naj se medsebojno dopolnjujeta.
- Uporabite sodoben slog oblikovanja.
- Slika naj ne zmanjšuje pomena besed.

(Vir: Blazinšek Domenis, Alenka, Jože Gornik, Primož Jamšek, Sašo Kronegger, Tereza Novak, Alenka Oblak, Rafo Pinosa. ABC prostovoljstva. Priročnik za mentorje. 2010. Ljubljana: Salve d.o.o.)

OBJAVE NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

Prostovoljce lahko pridobivamo tudi preko sodobnih medijev in omrežij. Vabilo za nove prostovoljce lahko tako objavimo tudi na FB-profilu župnije ali osebnih profilih prostovoljcev.

Udeležence delavnice lahko povabite, da še skupaj razmislite o tem, kje lahko pridobite nove prostovoljce. Pri delu s prostovoljci je lahko za vas koristno tudi gradivo na tej povezavi:

<https://sticisce-sredisce.si/sredisce-modrosti/prostovoljstvo/>.

Pripravila: Nives Felič, Zavod Nefiks

SKUPAJ DELAJMO DOBRO

Gradivo za 3. triado ali srečanje za birmanske in mladinske skupine

*Ni boljšega načina, da se
zahvalimo Bogu, kot ta,
da pomagamo potrebnim.
In hvaležni bodimo. (Sv. Pavel)*

Bistveni poudarki:

- moč, pomoč, dobra dela,
- ljubezen,
- luč za druge.

Pesem: npr. **Mnogo poti**

Uvod:

Voditelj pred skupino položi plakat, razdeljen na dva dela. Na prvi polovici piše **VSAKDANJA DOBRA DELA**, na drugi pa **POSEBNA DOBRA DELA**. »Vsakdanja dobra dela so po navadi dela, ki ne morejo počakati, izostati (npr. pomivanje posode, odnašanje smeti idr.). Posebna dobra dela so tista, ki jih ne delamo vsak dan. Zanje se moramo odločiti in jih izpeljati. So težja, a dragocenejša (npr. pomoč ljudem v stiski, brezdomcem ipd.).«

Voditelj udeležence povabi, da na plakat napišejo svoje primere vsakdanjih in posebnih dobrih del.

Na koncu povzame zapisano: »Z vsakdanjimi dobrimi deli večinoma pomagamo pri hišnih opravilih. Pomagamo prijateljem, sošolcem, znancem, staršem ... Za posebna dobra dela pa se moramo po navadi bolj potruditi (npr. kot prostovoljci pri Karitas, s pomočjo starejšim doma ali v domu za ostarele, s pomočjo nekemu, ki se težje uči ...).«

Zgodba:

Mlad fant je pozno ponoči vozil po samotni cesti. Naenkrat se je avto ustavil. Fant je ugotovil, da mu je zmanjkalo bencina. Kmalu je naključno pripeljal mimo drug voznik, se ustavil ter vprašal fanta, ali mu lahko pomaga. Pomagal mu je tako, da je nalil nekaj bencina iz rezervoarja svojega avta v njegovega.

Fant je hotel bencin plačati, a ga je voznik odločno zavrnil.

»Kako naj vam izkažem hvaležnost za vašo prijaznost?« je vprašal fant.

Voznik drugega avtomobila mu je odvrnil: »Če mi resnično želiš izkazati hvaležnost, stori to: vedno se ustavi, če boš ob cesti videl koga, ki je tam obtičal.« *RUSTJA, Božo. (Povejmo z zgodbo). Ognjišče (2007) 11, str. 64-65.*

Pogovor

Voditelj: »Pogovorimo se o prebrani zgodbi.«

- Ali se je tudi nam kdaj zgodilo kaj podobnega?
- Kako smo takrat odreagirali?
- Smo prosili za pomoč?
- Smo pomoč prejeli?
- Smo pomoč ponudili?
- Kako smo se ob tem počutili?
- Smo kaj želeli v zameno?
- Smo opravili posebno dobro delo?
- Kje bi lahko tudi vi opravljali posebna dobra dela?
- Kakšno delo opravlja Karitas?
- Kako jaz lahko sodelujem pri Karitas v svoji župniji, svojem okolju?

Igra:

Voditelj skupaj z udeleženci našteje telesna dela usmiljenja:

1. lačne nasičevati,
2. žejne napajati,
3. popotnike sprejemati,
4. nage oblačiti,
5. bolnike obiskovati,
6. jetnike reševati,
7. mrličke pokopavati.

Pred udeležence voditelj položi dvakrat več bombonov, kot je udeležencev. Skupaj se pogovorijo o telesnih delih usmiljenja. Vsak sam pri sebi najde eno osebo, ki ji bo v tednu Karitas pomagal. Voditelj poudari, da en bombon udeleženec zadrži zase, drugega pa bo podaril osebi, ki ji bo nudil pomoč. Na naslednjem srečanju se pogovorijo o tem, kako je pomoč potekala.

ZAKLJUČEK

Za zaključek voditelj vsakemu od udeležencev da čajno svečko. Skupaj jih prižgejo in opazujejo. Razmislijo o tem, kdaj bi jim taka čajna svečka lahko prišla prav (ko zmanjka elektrike, ko jih zebe ...), saj svečka oddaja tako svetlobo kot toploto. Če pa jo podrobneje opazujejo, vidijo, da se vosek topi in ga zmanjkuje. Svečka torej porablja samo sebe, da služi svojemu namenu – da pomaga. Pri svojem delu pa nikogar ne opozarja, da je zmanjkuje. Enostavno gori, vsem sveti in jih greje.

Pri tem si v tišini predstavljajo, da so tudi oni svečka in da so njeni plameni dobra dela, ki jih storijo. Pomislijo na vse, ki potrebujejo pomoč. Pomislijo na vse, ki so jim nekoč sami pomagali, pa za opravljeno delo niso dobili zahvale. Le oni in oseba, potrebna pomoči, sta vedeli za to dobro, plemenito delo. »To je naša toplota in svetloba, dobra dela so naša lučka.«

V tišini se nato zahvalijo Bogu, da znajo pomagati, ne da bi v zameno kar koli pričakovali. V mislih naj oblikujejo zahvale, ki jih povedo na glas, ko svoje lučke prinesejo na sredino mize okrog križa (lučke predstavljajo žarke okrog križa).

Skupaj naj opazujejo zbrane lučke. Vse skupaj dajo več svetlobe in več toplote. »Tako je tudi z dobrimi deli – skupaj postanejo močnejša.«

»Skupaj delati dobro je plemenito delo. Sploh takrat, ko v zameno ne pričakujemo ničesar. Preprosto pomagamo, ker verjamemo, da dobra dela prinesejo srečo in prijetno toplino pri srcu. Bodimo hvaležni, da imamo ta dar, in poskušajmo tako kot Mlada Karitas ponesti luč toplote in svetlobe tudi med ljudi.«

Pripravila: Tatjana Rupnik, vodja programa Popoldan na cesti, ŠK Koper

TUJCI MED NAMI

Gradivo za oblikovanje srečanj

»Tedaj bo kralj rekel tistim, ki bodo na desnici: ›Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Kajti lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli.« (Mt, 25,34-35)

UVOD

Vsak dobi manjši list in na eno stran nariše smejkota 😊 ter ob njem napiše, koga bi najraje povabil na večerjo (npr. 5 predlogov). Na drugo stran nariše žalosten obrazek ☹ in ob njem zapiše, za koga si ne želi, da pride na njegovo večerjo.

Nato se obrne k sosеду in mu svoj izbor povabljenih in nepovabljenih predstavi. Na vsaki strani pa si podčrta nekoga, ki ga najbolj zaznamuje oz. bi ga najtežje odstranil s seznama.

Povabljeni smo, da razmislimo, na katero stran liska bi zapisali: begunci iz Ukrajine (matere z otroki, očetje in matere iz Ukrajine, starejši), priseljenci iz Venezuele, migranti iz Somalije, mlajši moški iz Alžirije, migrant iz Albanije, delavec iz BiH, zdravnik iz ZDA, učitelj iz Velike Britanije, kuhar iz Francije ...

1 del

Razdelite se v skupine po 5 oseb in na listu oblikujte večerjo za nepričakovane goste.

Kako bi se pripravili, če bi izvedeli, da čisto po naključju k vam na večerjo pride 10 oseb iz Ukrajine – mama z dvema osnovnošolskima otrokoma, njihova stara mama, gospa s kužkom, mama z dojenčkom in njena sestra, moški, ki ima težave z vidom, njegova žena in srednješolec. Nihče od njih ne razume kaj dosti angleško, tako da bi pogovor potekal zgolj v ukrajinščini.

Kaj bi jim pripravili za večerjo?

Kako bi se na večerjo pripravili?

Kako bi potekala komunikacija med vami?

Sredi večerje pa ugotovite, da ti begunci nimajo strehe nad glavo in nimajo kam iti. Tudi prevoza nimajo, saj so k vam prišli z avtobusom na poti iz Ukrajine. Vsak pa ima s seboj le osnovne stvari (osebne dokumente in nekaj malega za obleči). Kakšna je vaša reakcija?

Izpostavite 3 stvari, ki so vam najtežje pri načrtovanju. Zakaj?

Skupine druga drugi predstavite, kako bi se pripravili na večerjo z nepričakovanimi gosti.

2. del

Nato voditelj prebere spodnja dejstva o beguncih iz Ukrajine.

1. Letos je Slovenija odprla vrata za begunce iz Ukrajine in s tem pokazala svojo pripravljenost v težki situaciji – stati ob strani Ukrajini ter pomagati. Izkazala je svojo človečnost in zavezanost k poštenemu svetu. V objem je sprejela 7.000 beguncev, ki so oddali prošnjo za začasno in mednarodno zaščito. Pomoč pri namestitvi, hrani, obleki, sporazumevanju, duševni oskrbi in urejanju dokumentov nudi več humanitarnih organizacij in ena od teh je tudi Karitas. Pri pomoči smo bili do sedaj v stiku s 4.000 osebami iz Ukrajine. Trenutno pa pomagamo nekaj več kot 3.156 prebivalcem iz Ukrajine. Vendar se poleg zgoraj naštetih težav ljudje v tej stiski izgube doma, družin in svojega socialnega okolja soočajo tudi s predsodki, ki imajo moč med Slovenci.
2. Prvi in največji predsodek je ta o dragih avtomobilih z ukrajinsko registrsko tablico na slovenskih cestah. V javnosti se večkrat pojavijo vprašanja in ugibanja, če res potrebujejo pomoč in zaščito ob tako dragih avtomobilih, ki si jih marsikateri Slovenec ne more privoščiti. Mar so vsi ti avtomobili posledica bogatenja s korupcijo, s katero se bori Ukrajina še iz časov komunizma in Sovjetske zveze? V več kot dvesto dneh vojne je Ukrajino zapustilo šest milijonov ljudi, šest pa je notranje razseljenih na zahod Ukrajine. Ljudje, ki so v stra-

hu zapustili svoje domove in niso našli zavetišča na zahodu države, so iz vseh slojev družbe: od upokojencev do mladoletnih šolarjev. Od voznikov avtobusov do višje izobraženih ljudi z do tedaj dobrimi službami. S tem lahko naslovimo prvi »mit«. Ljudje, ki se vozijo z dražjimi avtomobili, so ljudje, ki jih najdemo tudi v Slovenji, ljudje, ki so (še pred časom) imeli dobre službe, mogoče svoje stanovanje in imajo sedaj le še dober avto. A to so izjeme, ki jih morda bolj opazimo. Večina beguncev avta nima, k nam so prišli z avtobusi in vlaki. Podobno kot v Sloveniji tudi v Ukrajini ljudje dajo veliko na avtomobile in zunanji izgled. Tako je tovrstno premoženje večkrat plod dolgega zadolževanja in odrekovanja. Če koga opaziš v dragem avtu, pomisli, da je to lahko vse, kar mu je ostalo od življenja v Ukrajini.

3. Predsodek, ki se ga moramo tudi dotakniti, je korupcija. Ukrajino že dlje časa povezujemo z njo. Očitek ni čisto iz trte zvit. Kot ena od naslednic z nepotizmom prežetega komunističnega sistema se Ukrajina res sooča z njo in običajni ljudje brez moči nad drugimi se ji niso mogli izogniti. A te so bili deležni kot žrtve, ne koristniki. Ukrajinci sami pravijo, da hranijo dva sovražnika: zunanjega in notranjega (korupcijo). Vendar pa to niso ljudje, ki prosijo za pomoč ali jih vidimo z boljšimi avtomobili na naših cestah.
4. Dotakniti se moramo tudi misli, da gre za ekonomske migrante. Begunci prihajajo z vseh socialnih ravni: od bogatih do nepriviligiranih, samskih in z velikimi družinami. Skupno pa jim je, da so ostali brez doma, bodisi v dragih avtomobilih bodisi le v svojih zadnjih čevljih. Republika Slovenija in njeni prebivalci so s pomočjo res darežljivi. Vsa pomoč je resnično cenjena, a nič ne odtehta doma in dežele, ki so ju ljudje izgubili.
5. Na medmrežju so se pojavila tudi ugibanja, da so Ukrajinci necepljeni proti kovidu. Med ukrajinsko populacijo je bil zadržek do cepljena enak kot v Sloveniji in do izbruha vojne je bila (pre)cepljenost primerljiva s Slovenijo.

Po prebranih dejstvih si še enkrat oglejte svoj list, na katerem imate zapisano večerjo za nepričakovane goste. Bi sedaj naredili kaj drugače? Bi k sodelovanju za pripravo povabili še koga (npr. Karitas, učitelje ukrajinskega jezika, gostince, uradnike, ljudi, ki menijo, da si Ukrajinci ne zaslužijo naše pomoči ...)

ZAKLJUČEK

Vsak naj na svoj listek zapiše misel, kaj bi jaz **vzel/a s seboj**, če bi bežal/a, in kaj bi želel/a od ljudi, ki nudijo pomoč.

Pesem: Jezus ljubi vse otroke ...

Pripravili: Oksana Magur, ŠK Celje in Mojca Kepic, Slovenska karitas

Povezani preko telefona

Slovenska karitas povezuje starejše osebe in mlajše prostovoljce, da se pogovarjajo po telefonu in si tako krajšajo čas.

**POGOVOR, KI STAREJŠIM
POLEPŠA DAN.**

Prijave zbiramo na telefonski številki 069 928 187, vsak dan med 9. in 20. uro.

Pokličite nas in se prijavite na brezplačne telefonske klepete.

Povezani
preko
telefona

Vabljeni, da tudi letos skupaj ustvarjamo akcijo

PISMO ZA LEPŠI DAN

Lani smo zbrali kar 5192 pisem, ki so starejšim polepšala dan! ❤️

Letos akcija poteka le še do **1.12.2022**, zato pohitite s prijavo:

Starejši (prejemniki pisem) se lahko prijavite prek 069 928 187 ali prek spletne strani youngcaritas.si/pismo-za-lepsi-dan.

Pisci pisem se prav tako prijavite na spletni strani ali prek našega Instagram profila [@pismozalepsidan](https://www.instagram.com/pismozalepsidan).

Veselimo se vas in vaših pisem!

Spremljajte nas:

 [@pismozalepsidan](https://www.instagram.com/pismozalepsidan)

in tukaj:

pripravlja dobrodelno akcijo

"MIKLAVŽEVI ANGELČKI"

Zbirali bomo darila za socialno ogrožene otroke, vključene v programe Karitas, in jim z njimi polepšali praznične dni.

Lansko leto je sodelovalo 312 Miklavževih angelčkov.

Se nam boš letos pridružil tudi ti?

Darila zbiramo do 2. 12. 2022. Za sodelovanje se prijavi preko obrazca na spletni strani www.youngCaritas.si/angelcki

Hiter dostop do prijavnice in navodil za pripravo darila! :)

Ilustracija: Ana Razpotnik Donati

Karitas

